

EDITORIAL

BREUS

ENTREVISTA

FEINEJANT

MAPA
MUNDICULTURA
SOCIAL

OPINIÓ SOCI

EDITORIAL

Tornem-hi

Amb aquesta edició volem reprendre l'elaboració i enviament bimensual de butlletins informatius als nostres socis i amics. Ens agradaria que el butlletí fos un espai viu de comunicació amb en nostre entorn, on els socis puguin dir la seva, l'equip tècnic difongui els resultats del seu treball i on tinguin cabuda les contribucions d'altres persones i organitzacions amb les que col·laborem i que per tant ens enriqueixen.

Des de SCI- Catalunya hem apostat sempre pel treball en xarxa com la millor forma de contribuir des d'un àmbit local a un canvi global. Entenem aquesta xarxa com un espai dinàmic i en continua expansió on interactuen persones individuals, organitzacions no governamentals, plataformes ciutadanes, centres d'estudis i qualsevol que hi tingui alguna cosa que aportar i disposició a compartir-ho. Si alguna cosa caracteritza una xarxa es que no pot construir-se ni avançar de forma unidireccional i es va teixint a partir de les aportacions mútues.

Conscients de la importància d'establir canals de comunicació perquè això sigui possible, volem fer del butlletí un reflex i un instrument d'aquesta forma de treballar. Tant als que sou part de l'SCI des de fa temps com aquells que us apropau per primera vegada, volem animar-vos a fer créixer aquesta xarxa fent-nos arribar les vostres propostes de contribució. Coincidint amb el 25è aniversari de SCI- Catalunya, a l'entitat estem fent un esforç per millorar els mecanismes de comunicació interns i externs i facilitar així la participació.

Sara Garrido, coordinadora de l'SCI- Catalunya

BREUS

SCI-CATALUNYA compleix 25 anys

Patricia San Mateo. El diumenge 17 de març, un grup de vells amics es va reunir a Guimerà, Tarragona, com cada any, per gaudir i assaborir uns bons calçots. A tots els uneix l'esperit de l'SCI, que encara viu en el seu cor. Ells van ser els que varen aixecar aquesta entitat ara fa 25 anys. Són els socis històrics. Precisament ara han decidit impulsar una Comissió de Festes per celebrar l'aniversari de l'entitat.

Entre bromes comentaven com ha madurat l'organització durant els últims anys i s'interessaven pels nous projectes de l'SCI-Catalunya. El fet és que aquesta entitat, que va néixer com a gestora de camps de treball, avui treballa amb diferents àrees: projectes de cooperació internacional al desenvolupament, intercanvis juvenils i projectes de sensibilització a través de xerrades, cicles o cursos, entre altres.

Malgrat tot, tal i com està passant a altres entitats, als socis històrics els va sorprendre l'evolució del nombre de socis i voluntaris durant els últims anys. Ho varen atribuir al canvi d'hàbits de la societat en general i van fer una crida a la participació.

En un moment de la calçotada

Les dones mediterrànies en resistència

Redacció Sci-Cat. 8 de març, Dia Internacional de la Dona Treballadora. Després d'un any del seu viatge a Palestina, "el grup local de Palestina" de l'SCI-Catalunya reflexiona sobre el paper de la dona al mediterrani, concretament a Palestina, Israel i Catalunya. Elles varen desenvolupar un projecte a Palestina des de desembre de 2005 a gener de 2006, realitzant entrevistes amb diferents organitzacions de dones palestines i israelianes que treballen pels drets humans amb una perspectiva de gènere.

A l'Orient Mitjà hi ha una important xarxa d'organitzacions de dones en defensa dels drets humans, polítics, educatius, dels presoners, nens, refugiats, etc. Però molts cops per la falta de recursos i la precarierat amb la que treballen no es pot aconseguir la feina desitjada. En aquest sentit, el mapa social és bastant complex, hi ha organitzacions de dones israelianes, palestines dintre Israel, cisjordanes, i altres palestines que es troben a camps de refugiats.

Les organitzacions palestines d'Israel els van permetre de conèixer més a fons la problemàtica de la discriminació que pateixen els ciutadans/es àrabs dins d'Israel. Les organitzacions israelianes van mostrar la seva feina per informar i sensibilitzar dins Israel sobre la situació dels efectes de l'ocupació en la població palestina, els grups de palestina van mostrar la importància de la seva feina per mantenir una estructura de cobertura, informació i denúncia per al poble palestí.

De la visita a Palestina van extreure algunes idees clares: hi ha una forta organització, les palestines tenen clar que s'ha de lluitar contra l'ocupació israeliana. D'altra banda, també és cert que l'ocupació agreuja la situació del sistema patriarcal a la societat palestina, en els darrers anys s'ha produït un retrocés cap a l'àmbit familiar més tribal i el pes de la religió continua sent molt present.

Les dones palestines sofreixen una situació familiar dura, moltes tenen familiars a la presó i han de ser el cap de família, amb el que això comporta en una situació de guerra. Algunes són objecte de vexació i humiliacions per part de militars israelians a la zona dels checkpoints. A això se li afegeix el fet que el govern d'Israel recentment ha aprovat una llei que prohibeix la reunificació familiar entre palestins i palestins-israelians dintre Israel, això obliga a moltes dones a desplaçar-se dintre les diferents regions de la zona de forma il·legal, i per tant enfebleix la seva condició davant els homes.

Les dones israelianes que defensen la causa palestina i que estan organitzades sofreixen repressió. Són titlades de traïdores pel seu país i es troben en un entorn militaritzat, que els obliga a seguir un model masculí. Malgrat tot, algunes donen suport a les manifestacions celebrades per dones palestines.

Per a moltes és angoixant descobrir el que passa al seu país, en general hi ha un desconeixement del que està vivint la societat palestina a Israel perquè tot està justificat pel discurs de la "seguretat". Explica Núria, del grup local: "una noia israeliana amb la qui vàrem contactar va estar moltes nits plorant abans de convertir-se en una pacifista."

Existeixen altres iniciatives de gènere que donen suport a aquest pont de diàleg, com el Jerusalem Link o el moviment internacionalista Dones de Negre. "El grup local per Palestina" en el Dia de la Dona reivindica més participació en l'àmbit polític i en les negociacions de pau o en la mediació de conflictes; solidaritat i unió davant causes comunes com aquesta, i sobretot invertir més recursos i estratègies.

Núria Tomas, Montserrat Vinyets i Laura Sicart, membres del "grup local per Palestina" de l'SCI

Quatre anys cridant NO a la guerra

Àlex Juanmartí El passat dia 17 març, Barcelona es vestia de tots els colors per recordar el quart aniversari de l'ocupació il·legal per part de les tropes de l'exèrcit dels Estats Units d'Amèrica i els seus aliats, entre ells Gran Bretanya i Espanya.

Milers d'estudiants, dones, sindicalistes, onegés, activistes, defensors dels drets humans, i ciutadans amb consciència –que formen part del ric teixit social català– es manifestaven pels carrers de Barcelona. No només per recordar el quart aniversari de l'inici de la guerra a l'Iraq sinó també per denunciar l'assassinat de més de 600.000 persones en el temps transcorregut des de l'inici de la guerra.

Però cal fer un esforç d'anàlisi i contextualitzar el conflicte a l'Iraq per buscar els vertaders motius de l'il·legal ocupació. Amb el pretext de disposar d'armament de destrucció massiu, armament que els països ocupants sí disposen i d'altres aliats seus com el cas d'Israel també. EUA i els seus aliats van ocupar per segona vegada en els últims anys el territori d'Iraq. El temps ha evidenciat el que la majoria de ciutadans conscients del planeta van manifestar massivament en el seu moment.

L'ocupació del territori d'Iraq és l'enèsim pla expansionista per part de l'imperi. Les armes són l'excusa ideal. Volen fer creure a l'opinió pública mundial que ells no ho saben i per això la intervenció. Intervenció a banda de qualsevol resolució de Nacions Unides. Per això, plantejar que siguin portats davant la justícia mundial els dirigents d'aquest nou genocidi humà no és cap tonteria.

Guerra per aconseguir el control dels recursos que necessita l'imperi i d'aquesta manera continuar existint; però sobretot pel control geopolític d'una regió tremendament castigada i desequilibrada. L'Iraq es troba entre l'Àsia, per tant els nous gegants econòmics del món són al costat. I també prop de l'Àfrica, l'últim

gran pastís que la nova fase del capitalisme, la globalització, encara no ha pogut explotar, però com va quedar palés en l'última ronda de la OMC ja està en el seu punt de mira. A més, la guerra dels recursos energètics, gas i petroli, es centra en els països del voltant.

Caldria fer un debat real del tipus de desenvolupament que volem en aquests moments al nostre planeta. La terra ens està avisant diàriament de les alteracions que està patint fruit d'aquest model de desenvolupament. La contaminació –en especial a les grans urbs mundials–, la pèrdua de biodiversitat –com la desforestació–, l'esgotament dels recursos naturals, però sobretot l'escalfament global –en forma de sequeres, desglaçaments, augment del nivell del mar, etc.–, fan posar en alerta màxima als principals països del món, així com l'actualitat de les agendes polítiques del món. En aquests s'han publicat diferents informes.

“L’emblema del 2003, també va acompanyar als manifestants del passat 17 de març”

Mentrestant cada any moren un milió de persones al món per la malària, mentrestant a les farmacèutiques només els interessa investigar en productes per la població del primer món i es querellen amb els governs que produeixen genèrics per salvar vides, mentrestant les deslocalitzacions fan cada dia més precària la vida de milions de persones als països empobrits mentre els seus accionistes polaritzen tota la riquesa econòmica, etc. Mentrestant a Iraq ja han mort més de 600.000 persones innocents.

Per això a Barcelona ens vam manifestar més de vint mil persones exigint la fi de la guerra i l'ocupació a Iraq, Palestina i Afganistan.

Per sobre de tot un crit i una lluita que cal que sigui més forta i viva que mai, la lluita antiimperialista.

Fòrum de la Sobirania Alimentària a Mali

Redacció SCI-Cat. Del 23 al 27 de febrer, més de 500 delegats de 98 països diferents i sectors diversos (camperols, pescadors, consumidors, pastors, grups indígenes...) es van reunir a la població rural de Sélingué, a Mali, per debatre sobre el futur de la sobirania alimentària en el marc del Fòrum per la Sobirania Alimentària. Una trobada convocada per la Vía Campesina, entre altres organitzacions, amb l'objectiu d'enfortir la coordinació entre diferents col·lectius a favor d'aquesta causa comuna.

Unes setmanes més tard, el 19 de març, diferents organitzacions catalanes que varen estar presents a aquesta trobada –com Veterinaris Sense Fronteres, Xarxa de Consum Solidari i l'Agència Catalana de Cooperació al Desenvolupament–, es varen reunir a la Federació Catalana d'ONG (FCONGD) per comentar les conclusions.

Esther Vivas, de la Xarxa de Consum Solidari va participar a l'equip de premsa del Fòrum. Va ressaltar el paper de la dona, tant en l'organització de la trobada com en els processos de debat. D'altra banda, va explicar: “als països del Sud un 80% de dones s'alimenta pel treball al camp i són les més afectades per les polítiques neoliberals. Així mateix, degut als sistemes patriarcals imperants, estan discriminades en l'accès a la propietat de la terra.”

Per la seva banda, Xavier Montagut va destacar que la trobada es realitzés a un petit poble, d'uns dels països més pobres de l'Àfrica. Va recalcar: “Queda clar que les experiències de comerç alternatives a partir d'ara han de ser experiències de resistència unides a l'àmbit polític, no només reivindicacions”. L'activista va mostrar la seva satisfacció pel fet que moviments com Vía Campesina o La Marcha Mundial de Mujeres comencen a organitzar-se a nivell internacional.

ENTREVISTA

Arcadi Oliveres: “És positiu que es destini fons públic al treball de les ONG”

Arcadi Oliveres i Boadella (Barcelona, 1945) és doctor en Ciències Econòmiques, professor del Departament d'Economia Aplicada de la Universitat Autònoma de Barcelona i president de Justícia i Pau. És expert en relacions Nord-Sud, comerç extern i economia de defensa; a més col·labora en diferents moviments socials. En solitari ha publicat *Contra la fam i la guerra* (2004) i *Un altre món*; a banda col·labora en diferents publicacions d'economia crítica i solidària. A l'abril participarà al "Curs d'introducció a la Cooperació internacional" que organitza SCI- Catalunya.

- De quina manera podem fer que les nostres accions quotidianes puguin ajudar a construir un altre món?

Particularment crec que en dos àmbits: el compromís polític i la implicació personal. El compromís polític suposa col·laborar amb els diferents moviments socials que s'han vingut forjant des de fa més de deu anys i que s'inicien amb els Fòrums de Porto Alegre, Bombay o els Moviments Antiglobalització. La implicació personal suposa

ens multin! Finalment, és bàsic l'acolliment migratori, hem de fer una tasca comuna de conscienciació.

- Per què és positiva la immigració?

Primerament perquè es necessària. Llavors, ja que igualment s'acabarà produint és molt millor veure-la positivament. Malgrat que sembli una mica egoista, la immigració econòmicament ens aporta més que ens treu. I des d'un punt de vista

comprometre'ns a través de la nostra vida econòmica, com a treballadors, consumidors, estalviadors i contribuents. Com a treballadors podem optar pel sistema cooperatiu o repartir la feina a través de la reducció de la jornada laboral. Com a consumidors hem de ser conscients que el Nord ha esgotat les seves capacitats de creixement energètic, i per tant, hem d'optar per aquells productes que formin part de la Xarxa de consum solidari i que la seva producció no generi explotació als països del Sud. Com a estalviadors hem de tenir en compte en quins bancs i empreses invertim o dipositem els nostres estalvis, hem de mirar cap a la banca ètica. Així mateix, com a contribuents, ens podem fer objectors fiscals a la despesa militar, això si, sota el risc que

històric, s'entén perfectament que les societats es desplacin d'unes zones a unes altres. A més, es un element de coneixement i de riquesa cultural molt important, que serveix per a configurar i definir la personalitat d'un país.

- Quina creu què hauria de ser la principal feina de les ONG que fan cooperació a països del Sud?

La feina més important hauria de ser aquí. Recordo que als noranta una ONG britànica va visitar Tanzània per fer caritat. El seu president Nyerere els va dir que els canviava el taló regalat per la seva opinió pública, per tal que aquesta tingués una capacitat més crítica davant les conseqüències de la colonització britànica, el cobrament del deute extern, la

pesca indiscriminada al seu país, l'explotació minera, etc.

- A les ONG els hi manca base social, com ho veu?

En aquest sentit hi ha hagut una evolució. L'any 1982 només hi havia 6 ONG a Catalunya i cap ajut públic. En el moment en el que es varen començar a donar subvencions a nivell central i autonòmic i va haver una eclosió en la creació d'ONG. La situació ideal seria que tinguessin més suport social, però no em sembla malament que existeixin si fan bona feina. Es positiu que es destini els fons públic a ONG i molt millor que no pas a altres destins.

- Per què crèdits al Sud , no?

No són beneficiosos, generen més dependències amb el Nord. La nostra oferta de cooperació ha de ser a dos nivells. Nosaltres no hem de proposar res, ells han de desenvolupar els seus projectes i nosaltres facilitar-los els recursos financers i tecnològics. Per tant, d'una banda, en el terreny financer perquè sens dubte moltes vegades als projectes els caldrà diners i, en segon lloc, una cooperació de caràcter tècnic.

- Creu que estem generant nous deutes?

El deute té doble origen: conjuntural i estructural. El deute conjuntural s'ha generat per la colonització, els crèdits internacionals, la corrupció, els dictadors, etc. El deute estructural deriva de les estructures econòmiques, per exemple les internacionals imposen el preu del cafè a Colòmbia i això continua generant deute extern malgrat que es cooperi al desenvolupament. Per tant, n'estem creant cada dia, si no canviem les relacions econòmiques internacionals el deute extern continuarà existint sempre.

-A quina xifra equivaldria avui el 0,7% del PIB de solidaritat als països del Sud?

El 0,7% era econòmicament vàlid als vuitanta, es va intentar convèncer els governs dels països econòmicament forts de transferir el 0,7% del seu producte interior brut (PIB) a països empobrits per ajudar-los a sortir de la misèria. Posteriorment, a la dècada dels

Arcadi Oliveras a una de les moltes xerrades que dona desinteressadament

noranta, el premi Nobel Wassily Leontiev va demostrar que per aconseguir uns resultats satisfactoris els països del Nord haurien de dedicar un 3,5% del seu PIB, durant 20 anys, als del Sud. Jo crec que si això es reformulés ara hauria de ser un 6%. La paradoxa és que ni tant sols s'ha assolit el 0,7% inicial.

- Què és el decreixement econòmic?

Els països rics fa massa temps que tenen una actitud ambigua amb la cooperació internacional. No tenim dret a créixer més econòmicament –clar que sí social o culturalment– perquè els recursos del món són limitats i ja fa massa temps que altres parts del món estan patint les conseqüències del nostre tipus de consum. Ho estem veient en accions que es porten a terme de forma conjunta, com l'últim Fòrum celebrat a Mali a finals de febrer sobre Sobirania Alimentària, on van participar molts països de món. Volia enfortir la coordinació entre diferents col·lectius i establir una estratègia d'acció conjunta davant injustícies globals.

- Ens estem replantejant el nostre tipus de consum?

Cada vegada més, però els moviments s'han d'anar coordinant per tenir més força. Sempre faig la mateixa broma, haig d'aprendre a ser un consumidor responsable. Vaig a comprar al supermercat, deixo a casa la compra de cinc bosses de plàstic i després marxo a una manifestació contra la guerra de Bush i l'explotació petroliera, és una actitud incoherent. S'han de sumar esforços.

FEINEJANT

El factor humà

Pia Codina. Diu el tòpic que els alemanys són gent **seriosa** ordenada. La meua amiga Anne ha viscut a Berlín **tota la** seva vida, i no he conegut mai ningú que rigui tant com ella. Parla atropelladament, en un to de veu molt alt, entre riallades i grans somriures que t'acaba encomanant encara que no vulguis. Quan ens trobem sempre acabem fent broma dels tòpics sobre els espanyols, i jo sovint acabo dient-li que al cap i a la fi ella potser és la més "espanyola" de les dues.

He fet dos camps de treball amb el Servei Civil Internacional de Catalunya, com molts dels que llegireu a aquestes línies. I si heu fet camps de treball sabreu com jo que cada camp és una loteria, amb aquest rau-rau a l'estómac del primer dies, els moments inoblidables i d'altres potser no tant memorables. No és per menys: passar quinze dies en un entorn desconegut, en un país que no és el teu, on sovint no parles la llengua local i sobretot, en companyia de gent a qui no has vist en la teua vida. Per mi aquesta gent són, si no el factor clau, un dels factors determinants de l'experiència, si no el que més, són aquestes persones: els voluntaris, els líders, els membres de la comunitat on es fa el projecte i tota la resta.

Em costa trobar coses negatives quan parlo de camps de treball, només se'm ocorren coses bones. Empenyo a tothom a fer-ne un. I el millor de tot? La gent que hi coneixes. Gent ben diferent, per cert: els joves alegres i vividors que vivien en una "gipsy house", les taiwaneses que vivien la seva aventura europea mirant d'integrar-se en una comunitat d'ex-drogadictes en rehabilitació, l'home que somiava en rehabilitar un vell castell abandonat al fons d'un bosc de Txèquia, el conductor de tren que et convida a un cafè i t'explica les seves aventures per Sud Amèrica, etc. Persones amb les que a priori no tens res en comú. Però no saps ben bé com acabes compartint rialles, bromes, àpats, hores de suor i feina física, idees, experiències i fins i tot sentiments.

I es que quinze dies de convivència en un entorn desconegut amb gent que no coneixes de res donen per molt. Passen coses, moltes coses, bones i dolentes. Jo sempre miro de pensar en les bones i veure les dolentes com a lliçons. Una de les coses que he après és a "obrir la meua caixa". Obrir la ment, fugir del tòpic, no quedar-me en les primeres impressions, no donar per suposades certes coses en persones de cultures que en realitat no conec...

“Una de les coses que he après és a ‘obrir meua caixa’. Obrir la ment, fugir del tòpic, no quedar-me en primeres impressions ni donar per suposades coses en cultures o en persones que no conec ”

“Aquell amb qui intercanviaves mirades receloses pot acabar sent el teu confident”

Passa un temps fins que no tens prou objectivitat per veure com t'ha enriquit l'experiència. Els primers moments tot plegat està massa verd. Encara que sempre hi ha els intercanvis d'adreces i correus electrònics, les promeses d'escriure i visitar a aquell i l'altre, en el fons resta un sentiment de pèrdua. A molts no els tornarem a veure. O potser si... "El SCI no es un Servicio de Casamiento Internacional" va dir una ponent al seminari de formació del meu primer camp.

Els camps de treball que organitzen entitats com l'SCI haurien de ser una oportunitat per trobar-nos cara a cara amb "l'altre", usant un terme de Kapuscinsky. L'altre entès com l'estrany, aquell que es diferent de nosaltres. I és que aquell amb qui intercanviaves mirades receloses el primer dia pot acabar sent el teu confident la darrera nit, vingui d'on vingui. Potser veurem que no som tant diferents, que podem riure alhora i fins i tot potser conviure.

El periodista inacabable

Ryszard Kapuscinsky (Pinsk 1932 – Varsòvia 2007) és ja una de les grans figures del periodisme del segle XX i també un gran humanista. L'escriptor va morir el passat mes de gener deixant com a llegat obres com *Èban* (2000) o *El Imperi* (1994), dues perles més que recomanables a tots aquells que vulguin deixar-se inspirar pel seu esperit humanista i curiós. A *Èban* el periodista es va apropar a la cultura aficana sense prejudicis i lluny de les mirades típicament europees. Al llarg de la seva vida es va preocupar pels sectors més desfavorits i es va mantenir independent en front a pressions de qualsevol tipus que van intentar tergiversar el seu missatge. Això va fer que guanyés el Premi Príncep d'Astúries de Comunicació i Humanitats 2003.

Un grup de voluntaris a un camp de treball a Polònia

MAPA MUNDI

Afganistan, país de contradiccions

Redacció SCI-Cat. Cinc anys després de la caiguda del règim talibà, Afganistan es troba entre la consolidació de la pau o la caiguda de nou al caos. Segons diferents estudis, el govern amb prou feines controla Kabul, molts territoris escapen del seu control i hi manca una democràcia de base. D'altra banda, persisteix l'analfabetisme, la pobresa, i el narcotràfic que minen les capacitats de desenvolupament del país. Mentrestant, el govern espanyol hi manté les seves patrulles, amb l'argument de que hi porten a terme funcions "humanitàries".

Això no obstant, s'estan portant a terme iniciatives des del propi país per tirar endavant, però la cooperació internacional continua sent imprescindible, ja que els ciments del poder estatal es troben en gran mesura sustentats pels "senyors de la guerra". Un exemple de macro-cooperació és el Programa Nacional de Solidaritat, que està finançat principalment pel Banc Mundial, i compta amb la participació de ONG, tant estatals com internacionals. El projecte alberga cinc províncies i més de 10.000 municipis i busca fomentar el desenvolupament de zones rurals, promovent la participació ciutadana en els processos. L'objectiu és crear el concepte de comunitat i instaurar la pau a mig termini.

D'altra banda, trobem iniciatives més modestes com la de SCI-Catalunya que, juntament amb altres ONG, treballa amb entitats locals del país per a que desenvolupin els seus propis projectes. En l'actualitat es treballa amb Solidaristan III, un jaciment arqueològic que aviat finalitzarà la seva última fase d'execució. Aquest projecte ha incorporat a la població local com a plantilla i té una especial atenció a les dones que foren ja descuidades de la vida pública des de la invasió russa i el posterior cop d'Estat talibà. El que segueix són les memòries d'un dels membres de l'equip que es va traslladar des de Catalunya. Un dia de feina a l'excavació.

Crònica des d'Afganistan

Joan Felip. Comencem aquesta crònica després d'un incident dels que ens fan perdre temps i energies, però que qualificarem de benigne: un virus. No s'ha tractat aquest cop de cap larva de mosca que acaba al nostre aparell digestiu, sinó d'un virus informàtic. El nostre llapis de memòria es va infectar al locutori d'internet en connectar-lo a l'ordinador per enviar l'anterior informe.

Això m'ha suposat uns dies d'absència a l'excavació, tot anant en diverses ocasions a la ciutat de Jalalabad a comprar Anti-virus, el sistema operatiu i, de pas, més programari necessari per als nostres informes. Des d'ara, i si la fortuna telemàtica no ho impedeix, els informes passen a tenir un format més agradable per a la vista.

Gràcies a recloure'm a la nostra "oficina" he pogut constatar millor els avenços que s'estan fent amb el jaciment. La visió de veure d'un sol cop els nous murs i cantonades que s'han descobert sense la meva presència, m'ha suposat una dosi extra d'optimisme.

Continuant amb la nostra política de fer que el grup de treballadors es trobin tan confortables com sigui possible, després d'una reunió vàrem repartir a cada obrer uns equips bàsics de primers auxilis. A l'esmentada reunió se'ls va fer saber que acceptàvem una assenyada proposta seva per fer jornada intensiva, de 08:00 a 14:00. Treballen cada dia una hora menys, però ho fan amb més intensitat que abans. L'anterior pausa de l'àpat, amb una hora per dinar, trencava la jornada en dos i dificultava el desplaçament d'aquells treballadors que viuen més lluny de l'obra, a més de fer més feixuga la seva reincorporació després de menjar a corre-cuita.

Primer pla d'un escorpí

Ens trobem ben bé a diari un habitant inesperat i gens agradable de l'excavació. Es tracta de perillosos escorpins que, per sort, no són gaire actius perquè encara no ha començat l'estació calenta. Són d'un tamany considerable (moltes gambes dels nostres mercats envejarien les seves dimensions i a vegades fem broma que en farem una paella). La seva picada pot arribar a esdevenir mortal, pel que ens tranquil·litza veure que la gent local els secciona l'agulló (continuen ben vius i letals només en relació a altres invertebrats de mida semblant) i saber que, en el pitjor dels casos, a cinc minuts disposem d'un doctor amb antidòts contra la seva picada, així com contra la mossegada de l'escurçó, un altre habitual de les pedreres d'aquest país. De moment només hi hem trobat una muda de pell de serp.

Cadascun dels treballadors té un historial de tragèdies humanes molt greus. N'Abdul, per exemple, és un noi robust, a més d'un tros de pa. Per la seva corpulència els talibans el van reclutar a la força –igual que a milers de joves– per anar a combatre contra els seus compatriotes a l'oest del país. Hi va ser 20 dies, envoltat de combatents estrangers (sobretot, àrabs i pakistanesos del Panjab) i afirma amb dolor que la seva vida va córrer molt de perill. Un dia, en veure com un comandant estirava dels cabells a una noia jove, n'Abdul va clavar-li un cop de puny, deixant-lo inconscient, i va desertar amb altres companys, passant a la més absoluta clandestinitat fins la caiguda del règim dels talibans.

N'Abdul és un dels treballadors més implicats de l'equip. Els diners que rep gràcies a Solidaristan III mantenen tota la seva família (nombrosa, com totes les famílies afganeses) i ha promès que amb el que estalviï, quan acabi el projecte

reemprendrà la seva màxima il·lusió: acabar els estudis d'infermeria que va haver d'abandonar quan la guerra intramujahidín va esclatar el 1992.

Una peça bàsica en l'engranatge del projecte, en Rahman, s'ha recuperat i ha tornat a treballar amb nosaltres després de la seva convallescència al Pakistan. Encara arrossega alguna molèstia a l'esquena, però insisteix que ja està bé i no tenim més remei que creure'l. És una notícia excel·lent, no només des del punt de vista pràctic, perquè és un especialista en solucionar problemes, sinó des del punt de vista humà.

Tenim més bones notícies. L'equip de dones va agafant forma i comença a treballar amb les peces que anem trobant. Està dirigit per na Nahid, una dona amb molta vitalitat que el proper semestre seguirà els estudis d'Arqueologia a la Universitat de Kabul. La base operativa de l'equip de dones serà l'escola de noies, dependència annexa a la nostra residència. Na Nahid va ser una de les instructores dels tallers de formació prèvia que van tenir lloc a Jalalabad a finals de l'any 2006.

El treball a l'excavació continua imparable. Les estructures es van despellant a un ritme sorprenent i constatem que estem creant un potent equip d'especialistes auxiliars d'arqueologia, un aspecte que hem de tenir molt present a l'hora d'avaluar al final tot el projecte, en el cas que hi hagi possibilitats i voluntat de donar continuïtat amb excavacions properes, la creació d'un petit museu provincial o un equip de restauració. Hem trobat la primera escultura. Es tracta d'una figura antropomòrfica, amb el cap seccionat i que sembla portar una safata. A la seva dreta hi ha una columna amb un capitell. Tot té una clara influència grecorromana, un dels trets distintius de l'art gandharià. Té una polsera al canyell de la dreta i vesteix una túnica. Es tracta d'un home, ben bé amb tota seguretat un monjo budista, i podria representar la vida quotidiana al monestir o un episodi de la vida de Buda o algun dels seus deixebles. De moment, la tenim ben protegida i el seu destí depèn hores d'ara del que decidim en el proper contracte de col·laboració que hem de signar amb el Ministeri de Cultura afganès quan acabem amb la feina de detecció de murs.

Després de la formació l'equip ja treballa sobre el terreny

Primera escultura desoberta al jaciment arqueològic

Per a saber més sobre l'Afganistan

- Revolutionary Association of the Women of Afghanistan: www.rawa.org
- Malay Joia in the Parliment: www.malalajoya.com
- The UN Refugee Agency: www.unhcr.org/cgi-bin/tehis/vtx/afghan?page=home
- The Afghan Victim Memorial Project: <http://pubpages.unh.edu/~mwhero/d/>
- Afghanistan as an empty space: <http://www.cursor.org/stories/emptyspace.html>

CULTURA SOCIAL

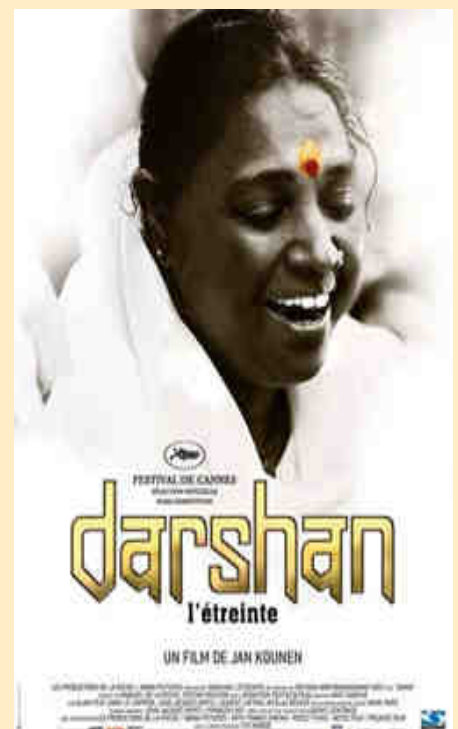
Darshan, espiritualitat d'última generació

Laia Maldonado. Ens endinsem a la Índia, un país de contradiccions: ric i pobre, espiritual i materialista, lleig i bonic. Dins d'aquesta amalgama de persones, religions i maneres de viure, trobem una persona que ha recuperat l'ancestral figura del gurú: Amma.

La pel·lícula documental Darshan ens fa capbussar en aquesta diversitat d'emocions contradictòries a través del recorregut que fa l'Amma per tota la Índia tot predicant el seu missatge d'amor incondicional. Persones d'arreu fan cues d'hores per a poder ser abraçades per la gran gurú de la Índia. Amor incondicional, pau al món, consol davant la desesperació, etc. Amma prega a Déu, difon l'energia de l'amor, crea escoles, universitats, centres d'espiritualitat, residències per a ancians, etc. Amma transmet els valors del sacrifici, la fermesa i la devoció.

El poder de convocatòria d'Amma ha traspasat les fronteres de la Índia fins arribar al món occidental. Cada any, milers de persones acudeixen a la gurú per a ser abraçades. Però el món balla el ball d'occident, de l'occident cartesià i desacralitzat i, Amma també el balla aquest ritme. És a dir, un ball en què la religió sovint esdevé negoci i les obres caritatives piquen l'ull a un sistema corrupte.

El documental de Jan Kounen, que no posa en dubte el poder diví d'Amma, és una bona manera d'endinsar-se als paisatges indis, de descobrir l'espiritualitat del segle XXI i d'escoltar històries de persones senzilles. Ara bé, Darshan s'oblida dels grisos i els matisos, que el món no és un ideal sinó una realitat i que tothom busca la manera de sobreviure, sigui com sigui.

El documental té nacionalitat majoritàriament francesa però també alemanya

“El poder de convocatòria d'Amma ha traspasat les fronteres de la Índia fins arribar al món Occidental”

OPINIÓ SOCI

Polítiques públiques de control social

Bufen vents conservadors i els eixos de les polítiques municipals no són l'habitatge, els serveis socials, la redistribució de la riquesa o les temàtiques laborals, sinó que més aviat giren al voltant de l'ordre i la seguretat, i això no és marca de la casa sinó que és un fenomen internacional. En són exemples, la política de "tolerància zero" a Nova York, o la mà de ferro de Sarkozy als suburbis de París. A l'estiu del 2005, a Barcelona, un cert rotatiu conservador va publicar 18 titulars en portada i 74 pàgines sobre l'incivisme en només quaranta dies, creant una veritable alarma social. L'Ajuntament d'"esquerres" va aprovar una ordenança cívica que persegueix certes pràctiques de col·lectius marginalitzats com prostitutes, indigents, immigrants i joves, i que posa traves a les activitats dels moviments socials. I aquest tipus d'ordenances cíviques es van estenent per tot Catalunya. Però, per què aquest afany controlador de les administracions? Som societats amb una extensa classe mitjana que reacciona amb terror davant de certes "amenaces" que, cada vegada, semblen més reals degut al bombardeig imprudent o ideològic d'uns mitjans de comunicació que exploten les emocions, entre elles la por. La ciutadania està espantada per falsos problemes o per problemes sota un control raonable. En aquest sac s'hi barregen perillosament l'incivisme, el vandalisme, la delinqüència, la brutícia, la pèrdua dels valors i de la cultura autòctona,

la "invasió" d'immigrants, el "descontrol" dels joves als carrers i a les aules,... Davant d'això, unes administracions poc responsables responen amb un rígid control del carrer, prenent matar tres ocells d'un tret: 1- A la població espantada, li donen seguretat, 2- A la població en general li transmeten el model d'estat pare protector i sancionador a qui han d'estar agraiats, no apostant per altres formes més cohesionadores i menys infantilitzants com són el diàleg entre les parts, 3- El control del carrer permet atenuar les protestes socials davant l'especulació, la corrupció, l'ultraliberalisme, protestes sempre incòmodes per al poder, per bé que molt sanes democràticament. Davant d'això caldria que la societat organitzada trenqués aquest cercle viciós que es retroalimenta, i que exigís a la classe política no explotar políticament la por, plantejar els debats amb serenitat, apostar per la mediació en els conflictes permetent a les parts de participar en la solució i, sobretot, governar per al poble i no per als poders econòmics.

Jordi Oriola i Folch, autor del documental "Barcelona 2006: L'any del civisme": www.documentalcivisme.homelinux.com
Correu-e: jordi.oriola@gmail.com
Bloc: www.jordioriola.blogspot.com

Article publicat al diari **L'Independent de Gràcia** i **L'Independent de Sant Adrià de Besòs**.

Hugo Manzano i Pamela López